

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

«TASDIQLAYMAN»

Namangan davlat pedagogika instituti

rektori

B.E.Xusanov

2024-yil

«MA'QULLANDI»

Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi OAK raisi

A.T. Yusupov

«7 06» 2024-yil

“Pedagogik texnologiya” fani
bo'yicha malakaviy imtihon

D A S T U R I

Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya
komissiyasi

Rayosatining 2024 yil «7» 06 dagi 355/4-sonli qarori bilan
tasdiqlangan

NAMANGAN - 2024

ANNOTATSIYA

Mazkur dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va O‘rta maxsus ta’lim vazirining 2017 yil 14 sentyabrdagi “Vazirlik tasarrufidagi oliy ta’lim va ilmiy tadqiqot muassasalarida oliy malakali ilmiy va ilmiy –pedagog kadrlar tayyorlash rejasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 660-sonli buyrug‘iga asosan, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasinng 2017-yil 22-maydagi “Oliy o‘quv yurtidan keyingi ta’lim tizimini yanada takomillashtirish chora - tadbirlari to‘g‘risida”gi 304- sonli qarori bilan tasdiqlangan “Oliy o‘quv yurtidan keyingi ta’lim to‘g‘risida” Nizom talablariga muvofiq, O‘zbekiston Respublikasi Davlat ta’lim standartiga asoslangan holda, “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun talablariga mos ravishda Pedagogika nazariyasi va tarixi» va «Pedagogik texnologiya va pedagogik maxorat fanlaridan qo‘srimcha imtihonlari bo‘yicha talabgorlar uchun tuzildi.

Tuzuvchilar: p.f.b.f.d., dots..M.Asranboyeva
p. f.d., prof. M.Y.Sobirova

Taqrizchi: p. f.d., prof. O‘.M.Asqarova
p. f.b.f.d., dots. M.A.Asqarova

KIRISH

Ushbu dastur: pedagogika fanlarning metodologiyasi; pedagogika nazariyasi va tarixi, umumiy pedagogika, pedagogik texnologiya fanlarning na'munaviy dasturlari asosida tuzildi.

Dasturning maqsadi – izlanuvchilarni fanni o'qitishdan maqsad talabgorlarni pedagogika o'qitish metodologiyasiga oid bilim ko'nikma va malakalar bilan quollantirish.

Dasturning vazifasi – tadqiqotchilarni pedagogik fanni o'qitish metodikasining nazariy asoslariga oid bilimlar bilan quollantirish; metodik jixatdan pedagogik jarayonlanni samarali tashkil etish uchun zarur ko'nikmalarni egallash; Pedagogik texnologiyaning o'ziga xosliklarni xisobga olgan xolda ta'lim va tarbiyaning zamonaviy usullarini, texnologiyalarni keng doirada qo'llay olishga yo'naltirish pedagogik faoliyatini amalga oshirishda ijodiy va metodik savodxonlikka tayyorlashni shakillantirishdan iborat. Fan bo'yicha talabalarni bilim, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar.

Dastur bo'yicha talabgorlarning bilim, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar:

“Pedagogik texnologiya” o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- Pedagogik texnologiya fanining predmeti, maqsad va vazifalari; ta'lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari va strategiyasi; Pedagogik texnologiya fanining mazmuni va ilmiy asoslari, uning kategoriya va tamoyillari; o'quv jarayonini tashkil etish shakllari va metodlariga qo'yilayotgan zamonaviy talablar Pedagogik texnologiyada o'qitish metodlarining tasnifi va asosiy jihatlari; psixologiya kursini tuzish uchun asos bo'lgan tamoyillar; psixologiya fanlarini o'qitish

metodikasining qonuniyatlari; o'qitish tamoyillari; dars o'quv faoliyatini tashkil etish sharti sifatida; o'quv faoliyatini tashkil etish shakllari; ma'ruza mashg'uloti va uning mazmuni; ma'ruza o'qishga qo'yiladigan talablar; seminar mashg'ulotining mohiyati va turlari; o'qitish metodikasi **tasavvurga ega bo'lishi**;

- Pedagogik texnologiya fani mazmunini tanlab olish tamoyil va mezonlarini; pedagogik fanlar mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlami; pedagogik fanlami o'qitish metodlari tasnifini; o'qitishning texnik vositalari va axborot texnologiyalarda amaliy ishlashni; zamonaviy pedagogik fan yutuqlari va ilg'or pedagogik tajribalardan amaliy foydalanib, mustaqil bilim olishni; o'quvchilami shaxsiy va yosh xususiyatlarini hisobga olish, auditoriya bilan o'zaro aloqalar taktikasini o'matish va psixologik to'g'ri munosabatlami boshqarishni bilishni; ta'lism standartlarining yangi talablari va o'zining ehtiyojlari bilan bog'liqlikda o'qitish va ta'lism olganlikni tashxis etishning turli usul va vositalaridan samarali foydalanish hamda metodik fanlarni o'rghanishda o'quv mashg'ulotlari taksonomiyasini; o'qitishda ko'rgazmali va amaliy metodlar; o'qitishda ta'limiylar; o'qitishning interfaol usullari; dasturlashtirilgan ta'lism;

- pedagogik va metodik fanlardan bilimlami nazorat qilish va baholashni tashkil qilishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi***;

- ta'lism-tarbiyani diagnostika qilish hamda nazorat qilishning turli vositalari va usullaridan samarali foydalanish; ta'lism standartlarining yangi talablariga mos ravishda mustaqil yangi o'qitish usullami yaratish; ilg'or pedagogik tajribalar va pedagogika fanining zamonaviy yutuqlaridan foydalangan holda ta'lism berish; individual, shaxsiy vayoshga oid o'ziga xosliklami hisobga olgan holda auditoriya bilan pedagogik muloqot va o'zaro harakatni tashkil etish; Pedagogik texnologiya fanining tamoyillarini qo'llay olish; Pedagogik texnologiya asosida bilimlarni nazorat qilish, amaliy topshiriqlarni bajarish; talaba o'qitishning metodik xususiyatlari, o'rta maxsus va oliy ta'limda Pedagogik texnologiya fanining o'ziga xosligi, dars jarayoniga metodlami qo'llash, talabalami mustaqil faoliyatlarini tashkil qilish; pedagogika va metodik fanlarni o'qitishda bilimlami nazorat qilish shakllarini qo'llash ***ko'nikmalariga ega bo'lishi***;

Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy (falsaфа, mantiq), matematik va tabiiy (yosh fiziologiyasi va gigiena), umumkasbiy (pedagogika nazariyasi, Pedagogik texnologiya) fanlari bilan o'zaro aloqada olib boriladi.

Pedagogik texnologiya tushunchasi va ta'rifi: pedagogik fanlarning tushunchasi, o'quv jarayoni, o'quv muassasalarida o'quv jarayonini tashkil etishning yangi metod va shakillarga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'zbekiston Respublikasida ta'limning rivojlanishi.

Ta'lim jarayonida pedagog shaxsi ta'lim amaliyotida va pedagogik fikr tarixida pedagogning mahorati masalalari. Pedagogik qobiliyat. Pedagogning kommunikativ qobiliyati. Muloqot madaniyati va ta'lim oluvchining psixologik faoliyati. Pedagogik texnika va uni shakllantirish usullari. O'quv va tarbiya jarayonida pedagog mahorati. Pedagog mehnatini tashkil etishning ilmiy asoslari. Pedagogik tajriba orttirish tizimi, tadqiqot metodlari, hozirgi ta'lim muassasalarida ilg'or pedagogik g'oyalar, tajribalarning taraqqiyoti va uni hayotga tatbiq etish yo'llari. Pedagogik texnologiya taraqqiyot tarixi. Mustaqil malaka oshirish va o'z-zini nazorat qilish. O'quv-tarbiya jarayonida pedagogik muloqot mahorati, pedagogik tajriba va uni tatbiq etish, pedagog faoliyatida sharqona muomala madaniyati asoslari. Pedagogik texnika va uning komponentlari.

B A H O L A S H   M E Z O N I

Mazkur o'quv dasturi asosida fanlaridan tuzilgan variantlar savollariga og'zaki javob qaytarish tarzida amalga oshiriladi.

Dastur savollari pedagogika fanining eng dolzarb muammolari bilan uning muhim tarmog'i bo'lgan: pedagogika nazariyasi, pedagogika tarixi, umumiy pedagogika, pedagogik texnologiyalar, tarbiyaviy ishlar metodikasi, xalq pedagogikasi, ijtimoiy pedagogika fanlarining ma'lumotlari asosida tuzildi.

Har bir variantda 4 tadan savol bo'lib, javoblar "0" baldan "**100**" balgacha baholanadi.

Variantdagi har bir savol uchun maksimal 25 ball belgilangan.

Variantdagi har bir savolga yozilgan javoblarning mazmuniga qarab, ularga quyidagicha miqdorda ballar belgilanadi:

1. Mazkur savolning mazmuni to'liq va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti bilan bog'liq xolda yoritilgan bo'lsa, 22–25 balgacha qo'yiladi.

2. Mazkur savolning mazmuni yaxshi yoritilgan va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalanilgan bo‘lsa, 18 - 20 balgacha qo‘yiladi.
3. Mazkur savolning mazmuni o‘rtacha yoritilgan va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti yutuqlaridan kamroq foydalanilgan bo‘lsa, 14 – 16 balgacha qo‘yiladi.
4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmagan va hozirgi zamon fan – texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalilmagan bo‘lsa, 0-13 balgacha qo‘yiladi.

D A S T U R   M A Z M U N I

1. Pedagogik texnologiya haqida tushuncha, uning maqsadi, predmeti va vazifalari.
2. “Pedagogik texnologiya” fanining ilmiy-nazariy va amaliy asoslari.
3. Pedagogik texnologiya fan sifatida.
4. Pedagogik texnologiyaning asosiy kategoriyalari
5. Pedagogik texnologiyaning metodologik asoslari.
6. Pedagogik texnologiya tushunchasi va uning o‘ziga xos jihatlari: ilmiy, protsessual-tavsify (tavsiflash, o‘quv jarayonini algoritmlash), protsessual-harakatli (o‘quv jarayonini amalga oshirilishi).
7. Pedagogik texnologiyaning rivoji.
8. Texnologiya” tushunchasi.
9. Pedagogik texnologiya” tushunchasining paydo bo‘lishi.
10. Pedagogik texnologiyaning tarixiy rivojlanish davrlari.
11. XX asrda pedagogik texnologiyalarning rivojlanishi.
12. Pedagogik texnologiyalar rivojining zamonaviy bosqichi
13. Pedagogik texnologiyaning darajalari: texnologik, umumiy pedagogik
14. (um umiy didaktik), xususiy metodik (fanga oid), lokal (m odulli).
Pedagogik texnologiyalarning tuzilishi: kontseptual asos, mazmunli qism, protsessual qism-texnologik jarayon.
- 15 . Pedagogik texnologiyalarga qo‘yiladigan

talablar: tizim lilik, boshqaruvli, samaradorlik, ishlab chiqarish.

16. Pedagogik texnologiyaning nazariy asoslari: moddiy va ideal, dialektik va ideal, ilmiy va diniy, insonparvar va insonparvarlikka qarshi, pragmatik vaekzistentsial, erkin tarbiya nazariyasi va boshqalar.
17. Pedagogik jarayon tizim sifatida.
18. Pedagogik texnologiya tizimli yondashuv sifatida. Ta’lim texnologiyalarining tarkibiy qismi
19. Pedagogik texnologiyalar turlari, Pedagogik jarayon tizim sifatida.
20. Pedagogik texnologiya tizim li yondashuv sifatida.
21. T a’lim texnologiyalarining tarkibiy qismi.
22. Pedagogik texnologiyaning asosiy belgilari.
23. Pedagogik texnologiyalar tasnifi: qo’llanilish darajasiga ko‘ra; falsafiy asoslariga k o ‘ra; asosiy omillari bo‘yicha; ilmiy kontseptsiyalar bo‘yicha; bilish faoliyatini tashkil etish va boshqarish turiga ko‘ra va b.
24. O ‘quvchi shaxsi ta ’lim jarayonining obyekti va subyekti sifatida.
25. Shaxsqiyofasining tuzilishi va uning to‘rt darjasasi: temperament, psixik jarayonlarning o‘ziga xosligi, tajriba va shaxs yo‘nalganligi.
26. Bilim, ko‘nikma va malakalar(BK M). Aqliy harakatusulari (AHU).
27. Pedagogning innovatsion faoliyati va uning tuzilishi
28. O’yin texnologiyasining ilmiy nazariy asoslari aniqlashtirish. O’yin turlarini tasniflash
29. Ishbilarmonlik o’yinlarini ta’limdagi ahamiyatini tahlil qilish O’yinlarning tarbiyaviy ahamiyati

30. Muammoli ta'limning ilmiy nazariy asoslarini yoritish
31. Muammoli ta'lim turlarini tasniflash.
32. Muammoli talim bosqishlarini dars jarayonlarida tadbiq etish.
33. Muammoli dars strukturasini shakllantirish
34. "Keys-stadi" tushunchasining m ohiyati va uning kelib chiqish tarixi.
35. Keys tipologiyalari.
36. Keysni ishlab chiqish
37. "Keys-stadi" texnologiyasi tuzulishi yoki pedagogik pasporti
38. Tarbiya kontseptsiyasi.
39. "Hamkorlik pedagogikasi" texnologiyasi
40. Frene maktabidagi ta'lim texnologiyasi
41. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyalari.
42. Interfaol ta'lim texnologiyalari mazmuni.
43. Interfaol ta'lim texnologiyalar turlari
44. Modulli ta'lim texnologiyalari haqida tushuncha.
45. Modulli dars loyihalari.
46. Mualliflik ta'lim texnologiyalari.
47. Zankov va Davidov, Elkonin texnologiyalari
48. Insonarvarlik pedagogikasi.
49. Tarbiya san'ati va texnologiyasi.
50. Yaxlit yondashuv. Tarbiyaviy ish. Tarbiya texnologiyalari mazmuni